

Hoort bij zaak: 0847200471067
Onderwerp: Realisatie windinitiatief Diepenhoek
Aan: Willem van Doorn
Van: Team Openbare Ruimte
Datum: 8 oktober 2024

Door de procesbegeleider van het Bewonersplatform (BP) is een drietal vragen belegd bij de gemeente rondom het proces voor Windpark Diepenhoek. Deze drie vragen zijn opgehaald tijdens de eerste BP avond van maandag 16 september 2024 en maken deel uit van een meer uitgebreide terugkoppeling, welke als bijlage is toegevoegd (Bijlage 1). In voorliggende antwoordnotitie wordt elke vraag apart besproken en beantwoord met waar nodig extra (raads- of besluit)stukken in de bijlage. Deze antwoordnotitie zal worden teruggekoppeld aan alle stakeholders in het proces die deelnemen aan de Omgevingsadviesraad en via die weg ook aan alle deelnemers van het BP.

Waarom zouden we nu al starten met dit participatietraject terwijl de landelijke normen pas volgend jaar zomer bekend zijn?

De landelijke normen voor de ontwikkeling van windparken met drie of meer windturbines zijn met het besluit van de Raad van State uit 2021 niet meer geldig. Dit raakt ook het initiatief Windpark Diepenhoek, hier worden vijf turbines beoogd. Omdat er op dit moment nog geen rijksnormen zijn, kan het bevoegd gezag voor elk windinitiatief met drie of meer windturbines zelf normen vaststellen en deze in een eventuele vergunning opnemen. De belangrijkste aspecten hier in zijn onder andere geluid en slagschaduw.

Om nieuwe normen vast te stellen, heeft het Rijk een milieueffectrapport (MER) gemaakt. Dit is de basis voor het opmaken van nieuwe regels. De verwachting is dat medio 2025 de nieuwe normen vastgesteld zullen worden door het Rijk. De route naar nieuwe milieunormering voor windturbines is hier in te zien: [Windturbines leefomgeving | Platform Participatie](#).

In de tussentijd is er dus de ruimte voor het bevoegd gezag bij windprojecten met drie of meer windturbines om zelf normen vast te stellen. Dit heeft als voordeel dat er locatie specifiek gekeken kan worden bij elk project. Hiermee kunnen er dus ook strengere normen dan straks landelijk toegestaan worden vastgesteld voor bijvoorbeeld het Windpark Diepenhoek door aan de voorkant afspraken te maken met de ontwikkelaar van het initiatief, als het zover komt.

De gemeenteraad heeft onder meer tijdens de raadsvergadering van 20 april 2023 unaniem uitgesproken dat we in Someren geen eigen, lokale normen omtrent windturbines willen opstellen. Zo is bijvoorbeeld gezegd: "Het college zowel als de volledige raad hebben intussen meerdere malen herhaald dat er geen vergunning voor windmolens verleend wordt, als er geen duidelijkheid is over de normen. Als gevolg van het Nevele arrest, kan er op dit moment geen gebruik gemaakt worden van landelijke normen. Ook in het voorstel (Bijlage 2) is nog een keer uitgelegd dat de gemeente met vergunningverlening zal wachten tot de nieuwe normen zijn vastgesteld."

Hoewel dit geen officieel besluit is geweest, heeft wethouder Van Doorn wel aangegeven hier mee akkoord te zijn en te wachten met het verlenen van de vergunning tot het moment dat de landelijke normen bekend zijn. Dat betekent niet dat er in de voorfase van de planontwikkeling geen gesprekken gevoerd zouden kunnen worden. Dat zou juist nuttig kunnen zijn om tot afspraken te komen vóór de vergunningverlening.

Het wachten op de nieuwe milieunormering voor windturbines staat los van het participatieproces waar de gemeenteraad over heeft besloten op 2 november 2023. Zoals reeds opgemerkt is, is het participatieproces wat wordt opgestart er om vóór het mogelijk verlenen van de vergunning afspraken te kunnen maken tussen de belanghebbende partijen bij het project. Het is daarom ook van belang dat deze afspraken vóór het moment van vergunningsaanvraag worden gemaakt, zodat deze nog opgenomen kunnen worden in de mogelijke vergunning. Het participatieproces is zodoende bij besluit van de raad gestart om voldoende ruimte te hebben voor overleg en discussie, binnen de door de raad goedgekeurde dialoogtafel.

De conceptnormen, welke van 12 oktober 2023 tot en met 22 november 2023 ter inzage hebben gelegen, zijn weliswaar nog in ontwikkeling, maar sluiten de mogelijkheid tot het realiseren van windturbines in de Diepenhoek op voorhand niet uit. Zoals aangegeven geeft het nog niet hebben van vaste normen juist de mogelijkheid tot het samen kunnen verdiepen van de mogelijkheden. Dat was voor de gemeenteraad dan ook de argumentatie om wel te starten met het participatieproces. Wanneer we in deze periode starten, hebben we voldoende tijd om een goed gesprek te laten plaats vinden. Dit zien wij als zeer waardevol. Daarbij heeft de gemeente de opgave aangepakt binnen de Regionale Energie Strategie (RES) om voor 2030 bij te dragen aan het regionale bod voor (grootschalige) opwek van 2 TWh. De bijdrage van de gemeente aan het RES -bod voor grootschalige opwek is vastgelegd in het raadsbesluit van 25 maart 2021 over het vaststellen van de zoekgebieden voor grootschalige opwek. De gemeente zelf heeft daarnaast ook als doel om in 2050 energieneutraal te zijn. Uitgaande van maximale inzet op warmtebronnen, dragen de vastgestelde zoekgebieden 2030 voor 55% bij aan de invulling van de energievraag van de gemeente in 2030. Het windpark kan hier een grote bijdrage aan leveren en is de energie bron van lokaal opgewekte groene stroom in de wintermaanden. Het ontwikkelen van een windpark past binnen beide doelstellingen.

Heeft de gemeenteraad wel goedkeuring gegeven om nu al te starten met de vorm van participatie die tijdens het Bewonersplatform van 16 september 2024 is gepresenteerd?

De gemeenteraad heeft in 2023 een tweetal raadsbesluiten genomen welke van belang zijn voor het beantwoorden van deze vraag;

Op 20 april 2023 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over het scenariovoorstel (Bijlage 2) van het college. Hierin zijn vier scenario's voorgelegd aan de raad. De raad heeft besloten geen van deze vier opties te accepteren maar zelf een vijfde scenario voorgesteld, welke door alle raadsleden is aangenomen (Bijlage 3, unaniem besluit). Het besluit dat de raad heeft genomen op 20 april 2023 is als volgt (zie ook Bijlage 4):

1. Te kiezen voor een nieuwe variant 5, die bestaat uit;
2. Processtap 1, als regievoerder het gesprek aan te gaan met de omgeving en initiatiefnemers en een poging te doen het vertrouwen tussen partijen te herstellen;
3. Hiervoor maximaal 3 maanden de tijd te nemen;

4. De uitkomst van deze gesprekken terug te koppelen aan de raad, waarbij de opgehaalde informatie dient als input voor een oplossing met de huidige partijen, of als input voor een nieuw uit te schrijven tender, met een stappenplan voor een verder vervolg.

Op basis van dit besluit is in de zomer van 2023 een periode van 'mediation' gestart, waarin met alle tot dan zichtbare partijen (onder andere: omwonenden, dorpsraden, ontwikkelaar etc.) is gesproken over het proces rondom Windpark Diepenhoek. Op basis van deze gesprekken is een rapport opgesteld, welke te lezen is via: [Windpark Diepenhoek - Gemeente Someren](#) en is toegevoegd aan deze notitie als Bijlage 5.

In dit rapport is ook een voorstel gedaan voor het vervolgproces. Het voorstel is om aan de slag te gaan met een dialoogtafel, naar model van een Omgevingsadviesraad. Dit wordt voorgesteld omdat: "...Alle (gesproken) stakeholders zijn positief over de optie voor een verdere uitwerking en implementatie van een dialoogtafel. Men heeft de overtuiging dat er door middel van een dialoog meer mogelijk is en een beter resultaat behaald kan worden. Natuurlijk blijft er een wens bij sommige stakeholders (omwonenden) dat er geen windpark zal komen. Hiervoor dient ruimte te blijven binnen het proces om hiernaar te streven zonder dat dit een confronterend of frustrerend proces wordt."

In de commissievergadering van 13 september 2023 (Commissie Ruimte) is de uitvoering van het raadsbesluit van 20 april 2023 en het rapport (Bijlage 5) besproken. Tijdens de raadsvergadering van 2 november 2023 heeft de raad een besluit genomen over de vervolgstappen in het proces. Het besluit is genomen op basis van een amendement (Bijlage 6), een aanpassing op het voorstel (Bijlage 7) van het college. Het amendement was een initiatief van drie partijen, namelijk De Gemeenschapslijst, LSH en Wij zijn Someren/VVD. Alle raadsleden hebben hier vervolgens mee ingestemd. Het uiteindelijke besluit van de gemeenteraad is (zie ook Bijlage 8):

1. Kennis te nemen van het adviesrapport "Proces Windpark Diepenhoek";
2. Als regievoerder het project verder op te pakken;
3. De Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant om overdracht van bevoegd gezag te vragen;
4. Het project Windpark Diepenhoek te vervolgen met de opzet van een dialoogtafel, met ten minste de huidige stakeholders.

Daarmee heeft de volledige gemeenteraad haar steun uitgesproken over het opstarten van de omgevingsparticipatie door middel van de dialoogtafel, zoals bij punt 4 in het besluit (Bijlage 8) genoemd staat. De vorm van de dialoogtafel, met een Bewonersplatform en een Omgevingsadviesraad, staat benoemd in het rapport en is besproken in de Commissie Ruimte van 13 september 2023. Op deze manier is er sprake van maximale participatie voor alle belanghebbenden bij het project.

Wat is nu proces de rol van Prowind en de gemeente? Waarom heeft de gemeente het nu overgenomen van Prowind?

In hetzelfde raadsbesluit van 2 november 2023 (Bijlage 8) staat als beslispunt 2 "Als regievoerder het project verder op te pakken". Hiermee maakt de raad de keuze om zelf het heft in handen te nemen wat betreft de omgevingsparticipatie. Het klopt dat deze verantwoordelijkheid in eerste instantie bij de initiatiefnemer ligt. De initiatiefnemer heeft ook enkele pogingen gedaan om de omgevingsparticipatie op te starten, maar deze zijn niet geslaagd. Ook vanuit de gemeenteraad was

kritiek op de manier waarop dit gebeurde. Als gemeente hechten we juist veel waarde aan het voeren van de dialoog, op een zo goed mogelijke manier. Mede daarom heeft de gemeenteraad de keuze gemaakt hier zelf regie op te gaan voeren.

De planvorming is nog altijd de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer. Zij zijn expert op dit gebied en staan aan de lat om een goed en passend plan te maken. De rol van de gemeente is om vervolgens te toetsen of het plan ook voldoet aan de bestaande wet- en regelgeving. Er zijn ook mogelijkheden om als gemeente eigen normen vast te stellen. Zoals eerder aangegeven heeft de gemeenteraad in Someren gezegd dit niet te willen doen. De rol van de Omgevingsadviesraad ligt hier tussen. Ze kan los van de bestaande procedures, aan de voorkant, input leveren op de door de initiatiefnemer gemaakte plannen. De gemeente hoopt hiermee de invloed van alle belanghebbenden zo vroeg mogelijk mee te kunnen nemen, waardoor het plan van de initiatiefnemer uiteindelijk beter is dan wanneer dit niet gebeurt.

Dit proces staat los van de reguliere procedure van zienswijze/bezwaar waar eenieder gewoon van gebruik kan blijven maken.

Bijlages

- *Bijlage 1: Terugkoppeling informatieavond bewonersplatform 16 september 2024;*
- *Bijlage 2: Scenariovoorstel Windpark Diepenhoek april 2023;*
- *Bijlage 3: Aangenomen Amendement Windpark Diepenhoek april 2023;*
- *Bijlage 4: Definitief besluit gemeenteraad scenariovoorstel april 2023 Windpark Diepenhoek;*
- *Bijlage 5: Definitief Advies rapport proces windpark Diepenhoek;*
- *Bijlage 6: Amendement 2 november 2023 Windpark Diepenhoek;*
- *Bijlage 7: Voorstel aan raad 2 november 2023 Windpark Diepenhoek;*
- *Bijlage 8: Definitief besluit nav amendement 2 november 2023.*